

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIAI

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel. (8 5) 239 6273 El. p. tslkd@lrs.lt

Ministrui Pirmininkui
p. Sauliui Skverneliui

RAŠYTINIS KLAUSIMAS DĖL SKANDALINGŲ FAKTŲ AB „LIETUVOS GELEŽINKELIAI“ VEIKLOJE

20 - - NR. 410-KL-

Į viešumą prasiskverbia vis daugiau skandalingų faktų apie valstybės valdomą akcinę bendrovę „Lietuvos geležinkeliai“.

Žiniasklaidoje buvo skelbta, kad AB „Lietuvos geležinkeliai“ vykdomus viešuosius pirkimus dažnai laimėdavo Rusijos įmonės, kurioms buvo pavedami ir tokie darbai, kurie tiesiogiai kėlė grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui. Tai yra ypatingą susirūpinimą kelianti informacija, susijusi su galimomis grėsmėmis nacionaliniam saugumui bei reikalaujanti išsamių atsakymų ir politinių vertinimų.

AB „Lietuvos geležinkeliai“ yra strategiškai svarbių valstybei įmonių sąrašė, už jos veiklą yra atsakinga valstybė, todėl Vyriausybė turėtų nevilkindama atlikti išsamius tyrimus, atsakingai priimti sprendimus ir apie tai kuo skubiau informuoti visuomenę.

Atsižvelgiant į visa tai, vadovaudantis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 212 straipsniu, prašome Jūsų atsakyti į žemiau pateiktus klausimus:

1. Ar AB „Lietuvos Geležinkelių“ veikla bus tiriama šios įmonės strateginės reikšmės nacionaliniam saugumui aspektu, t.y. dėl sutarčių su Rusijos bendrovėmis, kaip skelbta žiniasklaidoje, turinčiomis tiesioginių sąsajų su Rusijos karine pramone ir karinėmis žinybomis?
  - 1) ar ketinama kreiptis į teisėsaugos bei valstybės saugumo institucijas aiškinantis dėl galimų buvusios AB „Lietuvos geležinkeliai“ vadovybės sudarytų sandorių su

- prieštaringos reputacijos Rusijos verslo atstovais (žiniasklaidoje skelbta apie įtariamus "Transmasholding" akcininkų ryšius su nusikalstamu pasauliu)?
- 2) kas inicijavo šiuos susitarimus? Ar tokie verslo ryšiai buvo užmezgami AB „Lietuvos geležinkeliai“ iniciatyva, ar tokią iniciatyvą rodydavo Rusijos bendrovės? Ar dėl jų, prieš pasirašant susitarimus, buvo tariamasi su Užsienio reikalų ministerija arba Valstybės saugumo departamentu?
  - 3) kiek tokius AB „Lietuvos geležinkeliai“ glaudžius ryšius su Rusijos verslo bendrovėmis galėjo lemti tas faktas, kad Rusijos geležinkeliams ilgą laiką vadovavo buvęs KGB pareigūnas Vladimiras Jakuninas, artimas Vladimiro Putino bičiulis?
  - 4) ar AB „Lietuvos geležinkeliai“ glaudūs verslo ryšiai su Rusijos įmonėmis ne tik pervežant šių įmonių krovinius, bet ir perkant technologinę įrangą iš Rusijos bendrovių, yra sąlygota tik įmonių ekonominių motyvų, ar buvo ir asmeninio AB „Lietuvos geležinkeliai“ vadovybės suinteresuotumo tokių verslo ryšių palaikymu?
  - 5) ar yra požymių, kad AB „Lietuvos geležinkeliai“ galėjo būti naudojama kaip Kremliaus "minkštųjų galių" įrankis Lietuvoje?
2. Ar bus tiriama ir viešai paskelbta, dėl kokių priežasčių įmonėje taip plačiai buvo taikomos vidaus sandorių procedūros ir ar po jais nebuvo slepiami korupciniai sandoriai bei susitarimai?
    - 1) ar yra duomenų, kad vidaus sandoriuose buvo taikomos „schemos“, kai dalis kontrakto įgyvendinimui skirtų pinigų buvo privalomai nukreipiama jokio naudingo darbo neatliekantiems subrangovams?
    - 2) dėl kokių priežasčių, pavyzdžiui, statybų rangos sutartyse buvo numatomi pinigai subrangos principais veikiančioms konsultacinėms bendrovėms?
    - 3) ar yra duomenų, kad viena iš tokių „subrangos“ principais dirbančių įmonių galėjo būti su buvusio Generalinio direktoriaus sūnumi siejama viešųjų ryšių UAB „Pinigų mašina“?
  3. Žiniasklaidoje buvo skelbta, kad iš FNTT atliekamo tyrimo aiškėja, jog verslo įmonės, turėjusios pelningų sandorių su AB „Lietuvos geležinkeliai“, atsiskaitymus vykdavo per ofšorines kompanijas, o išgrynintos lėšos būdavo galimai skiriamos AB „Lietuvos geležinkeliai“ vadovybei.
    - 1) ar skubus AB „Lietuvos geležinkeliai“ generalinio direktoriaus Stasio Dailydkos atsistatydinimas nėra sąlygotas aplinkybių, kad teisėsaugos tyrime pradėjo aiškėti informacija, jog lėšos iš ofšorinių bendrovių pasiekdavo patį S. Dailydką, jo šeimą ar artimiausią aplinką?

- 2) kiek asmenų AB „Lietuvos geležinkeliai“ vadovybėje galėjo gauti lėšas iš tokių ofšorinių šaltinių?
  - 3) ar galėjo būti, kad tokiu būdu būdavo atsilyginama už „sėkmingus“ viešuosius pirkimus?
  - 4) ar yra duomenų, kad ir kitos bendrovės, laiminčios AB „Lietuvos geležinkeliai“ viešųjų pirkimų konkursus, finansiniams atsiskaitymams būtų naudojusios ofšorines įmones, o iš jų gautos lėšos būtų skiriamos AB „Lietuvos geležinkeliai“ vadovybei?
  - 5) ar yra duomenų, kad iš šių šaltinių gautos lėšos būtų taip pat mokamos ir Susisiekimo ministerijos vadovybei ar politikams?
  - 6) ar yra duomenų, kad tokios lėšos būtų buvę skirtos ir valdančiosioms partijoms, ypač atsakingoms už Susisiekimo ministerijos veiklą, finansuoti?
4. Ar įmonė tinkamai skirstė paramą ir labdarą ir ar nebuvo pažeidžiami valstybės valdomų bendrovių depolitizavimo principai?
- 1) ar nėra tendencijos, kad įmonė ypač dosniai dalindavo paramą tuose rajonuose, kuriuose balotiravosi žinomi vienos ankstesnėje valdančiojoje koalicijoje buvusios partijos atstovai?
  - 2) ar įmonės lėšos nebuvo pervedamos tiesiogiai į atskirų politikų sukurtus asmeninius paramos fondus?
  - 3) ar įmonės lėšos AB „Lietuvos Geležinkeliai“ vadovų nebuvo naudojamos atskirų politikų bei politinių partijų protegavimui, papirkimui ir/ar jų rinkiminių kampanijų vykdymui?
  - 4) jei įmonės finansinio ar veiklos audito metu bus nustatyti pažeidimai, kaip bus siekiama atlyginti bendrovei ir valstybei padarytą žalą?
5. Ar AB „Lietuvos geležinkeliai“ valdymo struktūra ir jos valdysena atitinka gerąją įmonių valdymo praktiką, Vyriausybės patvirtintas Valstybės valdomų įmonių valdymo gaires bei Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gaires?
- 1) ar įmonėje buvo vykdoma skaidri personalo politika ir ar nebuvo sukuriamos perteklinės ir gerai apmokamos „darbo vietos“ buvusiems politikams?
  - 2) ar įmonės Valdyba buvo informuojama apie svarbias sutartis su Rusijos bendrovėmis, vidaus sandorių mastą, vykdytus pirkimus be konkurso, ofšorinių bendrovių įtraukimą į tiekimų grandines bei subrangos principus?
  - 3) ar įmonės valdyba buvo nustačiusi paramos skirstymo tvarką ir principus, ar ji buvo informuojama apie tai, kam skiriama parama, ar buvo žinoma, kad sprendimai dėl paramos skyrimo priskiriami viešai neskelbiamai informacijai?
  - 4) ar įmonėje veikė vidaus auditas ir ar jo rengiamos ataskaitos prieinamos visuomenei?

- 5) ar yra normalu ir pateisinama, kad vienas iš įmonei vadovaujančių asmenų ir toliau eina atsakingas pareigas, nors jam, vykdant ikiteisminį tyrimą dėl galbūt neskaidrių didelės vertės geležinkelių remonto ir statybos konkursų, yra pareikšti įtarimai piktnaudžiavimu tarnyba?

Seimo nariai

Gabrielius Landsbergis

G. Landsbergis

Agnė Bilalaitė ~~ABilalaitė~~
Auksė Uelšienė ~~Auksė Uelšienė~~

MYKOLAS MAJAUSKAS

Mykolas Majauskas

Simona Štikonaitė

Darius Štikonaitis

Lauras Žukauskas

Lauras Žukauskas

Maurice Navakas

Maurice Navakas

Mantas Adomėnas

Mantas Adomėnas

Radvilė Radvilaitė

Radvilė Radvilaitė